„Unde domneşte dreptatea, armele sînt zadarnice.” *(Jacques Amyot)*

Dreptul

Săptămînal juridic

ISSN 1857-3185

VINERI

27 noiembrie

2009

Anul VIII

nr. 45 (304)

8 pagini - 2,50 lei

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

Respectarea drepturilor omului: fără progrese evidente
pag. 3

Copiii monitorizează respectarea drepturilor lor
pag. 4

Implementarea reformelor antitortură: există loc şi de mai bine
pag. 5

UE apreciază rezultatele R. Moldova la un an de implementare a Parteneriatului de Mobilitate

Rezultatele primului an de implementare a Parteneriatului de Mobilitate R. Moldova-Uniunea Europeană au fost discutate recent la Bruxelles, în cadrul celei de-a II-a Reuniuni de nivel înalt a Parteneriatului de Mobilitate.

La reuniune au fost identificate şi noi linii directoare de activitate pentru perioada imediat următoare în cadrul parteneriatului, potrivit serviciului de presă al Ministerului de Externe.

Potrivit sursei, Comisia Europeană a salutat determinarea autorităţilor moldoveneşti de a utiliza oportunităţile oferite de Parteneriatul de Mobilitate pentru a complementa şi susţine eforturile Guvernului în avansarea spre liberalizarea regimului de vize.

În calitate de rezultate notorii, au fost menţionate proiectele în domeniul consolidării capacităţilor autorităţilor naţionale în vederea preluării celor mai bune practici şi standarde europene în domeniul migraţional şi de azil, dezvoltarea proiectelor privind reîntoarcerea voluntară şi reintegrarea lucrătorilor migranţi pe piaţa naţională a muncii, dezvoltarea pieţei muncii şi consolidării legăturilor cu diaspora moldovenească, precum şi în domeniul managementului frontierei şi securităţii documentelor.

De asemenea, partea europeană a informat despre noile iniţiative de proiecte în cadrul Parteneriatului de Mobilitate, cum ar fi diminuarea consecinţelor migraţiei în domeniul sănătăţii, crearea profilului migraţional şi utilizarea acestuia în procesul de elaborare a politicilor naţionale, noile iniţiative ale statelor membre ale UE în cadrul Programului Tematic al Comisiei Europene în domeniul migraţiei circulare, combaterii traficului de fiinţe umane, consolidarea diasporei şi comunităţilor moldoveneşti de peste hotare şi stabilirea legăturilor de cooperare cu ţara de origine.

Acţiunile R. Moldova în justiţie şi afaceri interne în dialogul cu UE au fost evaluate la cea de-a IX-e reuniune a Subcomitetului nr. 3 „Vamă, cooperare transfrontalieră, spălarea banilor, droguri, migraţie ilegală”, organizată recent la Bruxelles.

La ambele reuniuni de la Bruxelles, guvernul moldovenesc a fost reprezentat de Natalia Gherman, viceministru al Afacerilor Externe.

La 16 decembrie curent, la Bruxelles va avea loc Reuniunea Comitetelor Mixte de Evaluare a Implementării Acordului de Facilitare a Regimului de Vize şi Acordului de Readmisie a Persoanelor cu şedere ilegală.

Italia este gata să joace un rol crucial în cooperarea R. Moldova cu UE

Ministrul italian de Externe Franco Frattini spune că Italia este gata să susţină liberalizarea regimului de vize pentru Republica Moldova, inclusiv pentru că diaspora moldovenească din Peninsulă nu creează probleme autorităţilor şi ar putea juca un rol important în apropierea R. Moldova de UE.

În cadrul unei întrevederi avute la Roma cu ministrul moldovean de Externe Iurie Leancă, Frattini a declarat că este la curent cu dosarul european al Republicii Moldova şi că Italia este gata să joace „un rol crucial” în sprijinul cooperării multidimensionale a Chişinăului cu Uniunea Europeană. Cu titlu concret, ministrul italian s-a referit la sprijinul pe care ţara sa îl poate acorda în procesul de negociere a Acordului privind liberalizarea regimului de vize dintre Republica Moldova şi UE. Frattini a adus exemplul succesului obţinut în această privinţă de statele din Balcani, care au parcurs calea de la procesul de facilitare pînă la cel de liberalizare a regimului de vize, potrivit unui comunicat de presă al MAE de la Chişinău.

Potrivit comunicatului, Franco Frattini „a apreciat înalt comunitatea de moldoveni din Italia”, subliniind că aceasta este cooperantă şi nu creează probleme autorităţilor italiene. Din această perspectivă, diaspora moldovenească poate juca un rol important în apropierea dintre cele două state, este de părere Frattini. Ministrul a anunţat că, luînd în calcul aceste elemente pozitive, partea italiană a decis să demareze pregătirile pentru negocierile cu autorităţile de la Chişinău a unui acord privind protecţia socială a cetăţenilor moldoveni aflaţi în Italia.

Franco Frattini s-a pronunţat în favoarea aprofundării şi diversificării cooperării comercial-economice dintre Republica Moldova şi Italia. În acest context, în timpul apropiat, la Chişinău va fi organizat un for al oamenilor de afaceri, la care şi-au anunţat deja participarea reprezentanţi importanţi ai mediilor de afaceri italiene.

În zilele de 23-24 noiembrie, vicepremierul Iurie Leancă, ministru de Externe, a întreprins o vizită de lucru în Italia la invitaţia omologului său italian Franco Frattini. La Roma, Leancă a mai avut întrevederi cu Lamberto Dini, preşedintele Comisiei afacerilor externe a Senatului, Stefano Stefani, preşedintele Comisiei afacerilor externe a Camerei Deputaţilor, Riccardo Migliori, preşedintele delegaţiei italiene din cadrul Adunării parlamentare OSCE şi cu cardinalul Tarcisio Bertone, secretar de stat al Vaticanului. Pe agenda vizitei a mai figurat întrevederi cu oameni de afaceri şi investitori italieni, precum şi cu reprezentanţi ai comunităţii de moldoveni din Italia.

În cadrul discuţiilor cu autorităţile italiene au fost abordate probleme privind impulsionarea relaţiilor bilaterale, cooperarea pe dimensiunea integrării europene a Republicii Moldova, cadrul juridic pentru asigurarea protecţiei sociale a cetăţenilor moldoveni aflaţi la muncă în Italia, alte subiecte de interes reciproc, mai anunţă ministerul moldovean de Externe.

SUEDIA SUSŢINE CĂ MOLDOVA POATE ADERA LA UE ÎNAINTEA ŢĂRILOR DIN BALCANII DE VEST

Suedia, deţinătoarea Preşedinţiei Uniunii Europene, susţine că Moldova poate adera la UE şi înaintea ţărilor din pachetul Balcanilor de Vest, a declarat pentru presă spicherul Parlamentului şi preşedintele interimar Mihai Ghimpu, în urma unei întrevederi cu prim-vicepreşedintele Legislativului Suediei, Jan Bjokman.

Mihai Ghimpu a menţionat că Suedia este ţara ce votează constant pentru lărgirea UE şi se pronunţă pentru acceptarea Moldovei în familia europeană.

„Suedia ne îndeamnă să realizăm toate proiectele Parteneriatului Estic ca o etapă în pregătirea pentru integrare şi ne-a sugerat să nu tindem spre pachetul Balcanilor de Vest, ci să mergem pe un proces de aderare independent chiar înaintea ţărilor balcanice”, a subliniat Ghimpu.

Preşedintele a completat că oficialii suedezi au fost optimişti cu privire la călătoria fără de vize a cetăţenilor moldoveni în statele membre ale UE.

La 21 decembrie va avea loc întrunirea Consiliului de Cooperare UE-RM, la care vor fi lansate negocierile privind liberalizarea regimului de vize.

Începe ziua cu **DREPTUL!**

◆ Flash

Marian Lupu despre modificarea Constituției

Marian Lupu, liderul Partidului Democrat din Moldova, într-un interviu acordat postului rusesc „Eho Mosckvî”, a vorbit despre problema alegerii președintelui. Lupu a declarat că la moment există două soluții pentru ca aceasta să fie depășită. Este vorba de acordarea voturilor necesare de către comuniști, iar cea de-a doua – în declanșarea alegerilor parlamentare repetate și inițierea procesului de modificare a Constituției.

Marian Lupu a explicat în interviu că, privitor la primul scenariu, este o situație similară cu cea din 2005, cînd pentru alegerea lui Voronin în calitate de președinte, comuniștii au avut nevoie de cinci voturi. Opoziția a oferit atunci mai multe voturi în spijinul lui Voronin.

„Le-am propus comuniștilor să urmăm calea precedentului din 2005”, a spus Lupu, care a precizat că „această variantă va fi acceptată dacă PCRM se va ghida de interesul național”.

„Dacă se va ajunge la alegeri parlamentare anticipate, modificarea Constituției va fi necesară. Unii dintre colegii noștri insistă că în prima jumătate a anului viitor să fie elaborată o nouă Constituție, care ar urma să fie dezbătută în Parlament, iar apoi să se organizeze un referendum pe această problema”, a declarat Lupu.

„Opinia PDM, dar și a mea personală constă în faptul că nu putem să ne permitem modificarea Constituției în jumătate de an, deoarece este vorba de un exercițiu foarte serios, or pentru aceasta sînt necesari doi-trei ani. Noi optăm pentru organizarea referendumului pe unele aspecte ale Constituției”, a mai declarat Marian Lupu.

Proiect în justiția moldoveană susținut de Delegația Comisiei Europene

Delegația Comisiei Europene în Moldova și Fundația Germană pentru Colaborare Juridică Internațională au lansat proiectul „Susținerea Reformării Sistemului Instituțiilor Penitenciare și a Reformei Penale în Republica Moldova”.

Proiectul, în valoare totală de 920 mii euro, își propune drept scop sporirea gradului de cooperare între autoritățile judiciare și sistemul penitenciar, acordarea asistenței Ministerului moldovean al Justiției în crearea unui cadru statutar eficient și coerent al măsurilor penale și al tratamentului individualizat, cu atenție deosebită pentru respectarea drepturilor omului.

Eforturile vor fi direcționate spre dezvoltarea continuă a capacităților instituțiilor penitenciare, garantînd principiile democratice, supremația legii, respectarea drepturilor omului și libertăților fundamentale.

Proiectul va fi implementat de Fundația Germană pentru Colaborare Juridică Internațională în următoarele 15 luni.

25 decembrie va fi zi liberă

Ziua de 25 decembrie, cînd creștinii ortodocși sărbătoresc Nașterea Domnului, va fi declarată zi liberă, a precizat premierul Vlad Filat. Ziua de odihnă urmează să fie recuperată într-o zi de sîmbătă, pentru ca începînd cu anul viitor să fie declarată prin lege zi liberă.

Precizăm că pînă în prezent, ziua de 25 decembrie, cînd moldovenii sărbătoresc Crăciunul pe stil nou, era declarată zi de lucru.

Filat a mai anunțat că elevii și angajații sectorului bugetar vor avea o vacanță de 10 zile, de la 1 pînă la data de 10 ianuarie. Ulterior aceste zile vor fi compensate cu zile de sîmbătă timp de trei luni.

Potrivit premierului Vladimir Filat, în anul curent, bradul din centrul capitalei va fi instalat la 1 decembrie.

Cei care vor încălca Acordul de Mic Trafic la Frontieră vor rămîne fără permis special

Moldovenii care vor intra în România în baza unui permis special și vor merge în localitățile amplasate mai departe de 50 de kilometri de frontieră riscă să rămînă fără permisul de mic trafic. Potrivit prevederilor Acordului semnat de premierul moldovean și cel român, la prima încălcare, persoana va fi întoarsă în Republica Moldova.

„Desigur, dacă această încălcare se va repeta, atunci se poate merge pînă la sancțiunea de a retrage acest permis special de circulație. Eu însă sînt sigur că cetățenii noștri nu vor încălca, avînd în vedere că cei care locuiesc la frontieră au nevoie de acces liber în localitățile de lîngă hotar – din acest motiv se și numește Acord de Mic Trafic”, a declarat pemierul Vlad Filat, în cadrul unei emisiuni la un post privat de televiziune.

Potrivit oficialului, Acordul de Mic Trafic ar putea intra în vigoare pînă la sfîrșitul acestui an.

„Primul cetățean care va trece frontiera în baza permisului special va putea trece peste podul Rădăuți-Lipcani, pe care urmează să-l deschidem. Pe parcursul a 3 zile noi sîntem în stare să punem în aplicare toate procedurile, astfel încît punctul vamal de la Lipcani să funcționeze. Partea română ar putea recurge la o construcție provizorie, la prima etapă, pînă la finalizarea lucrărilor punctului vamal Rădăuți”, a adăugat Vlad Filat.

Acordul de mic trafic va permite moldovenilor care locuiesc la o distanță de maxim 50 de kilometri de la frontieră să intre în România, pe o distanță similară, fără vize, dar în baza unui permis special. Acestea vor fi eliberate de către consulatele române și vor avea un termen de valabilitate de la 2 la 5 ani.

Procuratura Generală

Procurorul General participă la conferința internațională din Dubrovnik

Procurorul General dl Valeriu Zubco a participat la lucrările Conferinței Internaționale „Statul în fața justiției – Rolul contenciosului administrativ în dezvoltarea statului de drept”.

Evenimentul a fost organizat de Fundația Germană pentru Cooperare Juridică Internațională (IRZ) și s-a derulat recent în orașul Dubrovnik (Croația).

IRZ este o fundație înregistrată la inițiativa guvernării Republicii Federative Germania și acordă suport statelor-parteneri în derularea reformelor sistemelor judecătorești și de drept.

Conferința și-a propus să atragă atenția asupra aspectelor legate de evaluarea cadrului organizatorico-instituțional și formularea unor recomandări pentru eficientizarea metodologiei de lucru în vederea asigurării unei practici unitare în domeniul contenciosului administrativ.

Potrivit Procurorului General, reuniunea a pus accent în special pe necesitatea asigurării unui cadru legislativ eficient, care trebuie să răspundă complexității raporturilor juridice administrative. Printr-o serie de momente procesuale, discuțiile se axează în principal pe componente precum: organizarea instanțelor de contencios administrativ; obligațiile judecătorilor; structura judecătorească și căile de atac; principiile procedurale etc.

Evenimentul de la Dubrovnik s-a înscris în seria de activități, organizate de IRZ, care au drept scop oferirea oportunității de realizare a schimbului de experiență și de opinii, de natură să contribuie la înlăturarea dificultăților, în perspectiva consolidării jurisdicției contenciosului administrativ, a conchis dl Valeriu Zubco.

La reuniune au fost prezenți, în calitate de experți, magistrați din Germania, Croația, Ucraina și Serbia.

Alegerea președintelui – pe 7 decembrie

Biroul permanent al parlamentului a decis la Ședința de miercuri, 25 noiembrie, ca procedura de alegere a președintelui să se desfășoare pe 7 decembrie, urmînd ca o hotărîre în acest sens să fie votată de Parlament astăzi 27 noiembrie.

Aceasta va fi ultima încercare de alegere a șefului statului, iar în cazul în care va suferi eșec, Parlamentul va urma să fie dizolvat și să fie anunțate alegeri parlamentare anticipate.

Marian Lupu, candidatul Alianței pentru Integrare Europeană la această funcție califică șansele sale de a fi ales ca fiind de 50 la 50, din cauză că deputații comuniștii, cel puțin deocamdată, nu susțin candidatura sa. Totuși atît Lupu, cît și alți lideri ai Alianței susțin că în PCRM sînt anumite voci care doresc evitarea alegerilor anticipate.

Amnistia nu poate fi aplicată față de toate infracțiunile comise în aprilie

Nu toate infracțiunile comise de participanții la evenimentele din 6-7 aprilie pot fi amnistiate, se menționează în avizul dat de guvern unei inițiative legislative, înaintată de un grup de deputați, prin care se propune încetarea procesului penal la faza de urmărire penală sau de judecare, intentat în urma acelor evenimente.

În opinia Ministerului Justiției, care a analizat proiectul de lege, amnistiei ar putea fi supuse doar infracțiunile care au legătură cu atentarea la libertatea întrunirilor, libertatea la proteste pașnice și libertatea de exprimare.

„Este vorba de trei tipuri de infracțiunii prevăzute în articolele Codului penal și anume articolul 285 – dezordine în masă, articolul 339 – uzurparea puterii în stat și articolul 349 – amenințare sau violența săvîrșită asupra unei persoane cu funcție de răspundere. Noi nu susținem amnistierea acțiunilor de tortură, maltratare, precum și acțiunile de jaf, tîlhărie și alte infracțiuni, în care lipsește legătura dintre fapta comisă și circumstanțele determinate de acțiunile de protest”, a specificat ministrul Alexandru Tănase.

Tănase a mai spus că este necesar ca amnistierea în cazurile nominalizate să se facă cu acordul în scris al persoanelor implicate.

În urma evenimentelor din 6 -7 aprilie au fost intentate mai multe procese penale: 52 de acțiuni în care motivul este huliganismul, 42 – jaful, 12 – dezordinea în masă, 1 – vătămarea corporală gravă, 1 – vătămarea corporală medie, 3 – tortura, 5 excesul de împuterniciri de serviciu, 3 – falsul în acte publice, 1– amenințarea persoanelor cu funcții de răspundere și altele.

Trandafiri și lumînări pentru comemorarea victimelor violenței în cadrul acțiunii „Viața fără violență este dreptul meu”

Mii de lumînări au fost aprinse în memoria victimelor violenței și zeci de trandafiri au fost dăruiți trecătorilor, ca simbol al iubirii și solidarității față de cei care au avut de suferit în urma violenței. Evenimentul a avut loc la 25 noiembrie și a constituit lansarea campaniei „16 zile de acțiuni împotriva violenței în bază de gen”.

„În fiecare clipă, sărăcia, discriminarea, indiferența, violența se fac auzite mai puternic și mai des decît orice acțiune de combatere a acestor probleme. Faptul dat este inadmisibil, iar noi trebuie să facem tot ce ne stă în puteri pentru a schimba situația existentă. În această luptă trebuie să fie angajate atît resursele statului, cît și ale fiecărui cetățean în parte”, a declarat Viorel Barbănouă, coordonator campanii Amnesty International Moldova.

Scopul acțiunii a fost acela de a atrage atenția populației asupra problemei violenței în societatea noastră, îndemnînd trecătorii la acțiuni concrete de combatere a acestui flagel.

Organizatorii acțiunii publice au prezentat spoturi video și au distribuit pliante informative privind problema violenței în bază de gen, care conțin sfaturi utile pentru victimele violenței, dar și contacte ale oragizațiilor din Moldova capabile de a oferi ajutor.

Mihaela Copoț, directorul executiv al „HomoDiversus Pro”, a subliniat că violența în bază de gen rămîne o problemă pentru Republica Moldova, în pofida eforturilor depuse pînă acum pentru soluționarea acesteia. „Cred că e timpul ca statul să devină un actor important în acest sens și sperăm că pornind de la norma legală se va ajunge și la o implementare eficientă”, a adăugat Copoț.

Menționăm că acțiunea cu genericul „Viața fără violență este dreptul meu” se desfășoară al 19-lea an consecutiv și a fost organizată de Amnesty International Moldova, Centrul Internațional LaStrada, HomoDiversus Pro și Winrock Moldova.

❖ Ministerul Justiției

Ministerul Justiției convoacă Adunarea Generală Repetată a Judecătorilor pentru a alege membrii Consiliului Superior al Magistraturii

Ministerul Justiției anunță convocarea repetată a Adunării Generale a Judecătorilor la 28 noiembrie 2009. Evenimentul va avea loc în incinta Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău (mun. Chișinău, str. Zelinski, nr. 13) cu începere de la ora 10.00.

Adunarea Generală a Judecătorilor este convocată pentru a alege 2 membri ai Consiliului Superior al Magistraturii din rîndul judecătorilor care nu au fost aleși la ultima Adunare Generală a Judecătorilor. În urma modificărilor efectuate în Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, judecătorii aleși de Adunarea Generală a Judecătorilor sînt detașați pe întreaga durată de exercitare a mandatului de membru al consiliului.

La Adunarea Generală a judecătorilor din 31 octombrie au fost aleși pentru funcția de membru al Consiliului Superior al Magistraturii domnii judecători Nicolae Timofti, Nichifor Corochii și Anatol Țurcanu.

În componența Consiliului Superior al Magistraturii intră 12 membri – 5 judecători și 4 profesori titulari, precum și 3 membri de drept: Președintele Curții Supreme de Justiție, Ministrul Justiției, Procurorul General.

Respectarea drepturilor omului: fără progrese evidente

„Încălcarea drepturilor omului în Moldova nu a cunoscut nicio ameliorare pe parcursul anilor 2007-2008, ba chiar s-a intensificat în primăvara anului curent ", a declarat Ion Manole, președintele Asociației Promo-LEX, în cadrul prezentării raportului „Drepturile Omului în Moldova 2007-2008".

Potrivit sursei citate, în perioada monitorizată au fost identificate un șir de probleme care duc la violarea în mod sistematic a unor drepturi garantate de tratatele internaționale la care RM este parte. Legislația prevede ca plîngerile de tratament inegal să fie pe deplin examinate, dar situația arată că în multe cazuri, din diverse motive, ancheta se desfășoară încet și ineficient.

O problemă esențială în opinia experților a constituit-o încălcarea dreptului la proprietate. Aceasta s-a manifestat prin exproprierea terenurilor, privatizări defectuoase ale întreprinderilor, lipsa de transparență a operațiunilor fiscale. Cel mai mult au avut de suferit foștii deportați și deținuți politici și locuitorii din regiunea transnistreană.

Și la capitolul „Dreptul libertății individuale și siguranței persoanei" s-au constatat mai multe tendințe negative. În perioada vizată a crescut numărul de suicide ale persoanelor aflate în detenție, au fost înregistrate numeroase cazuri de aplicare a torturii și tratamentelor inumane și degradante. Dintre persoanele arestate, circa 30 la sută au fost private de libertate nejustificat. În Transnistria, rata deținuților este de 6 ori mai mare decît în țările membre ale Consiliului Europei. În scopul îmbunătățirii situației, experții recomandă inițierea unor anchete de serviciu pe cazuri nejustificate de arest, tragerea la răspundere pentru verificări formale ale locurilor de detenție, modificarea legislației cu privire la recurs.

Alexandru Zubco, reprezentant Promo-Lex, susține că, de cele mai dese ori, se încalcă drepturile sociale. În acest sens, nu există o lege cu privire la minimul de existență.

Sistemul de asigurări sociale obligatorii nu include și cetățenii plecați peste hotare, cu toate că ei aduc o contribuție substanțială la economia statului. În domeniul sănătății, cele mai grave probleme sînt lipsa infrastructurii, insuficiența medicamentelor, serviciile medicale necalitative, neasigurarea persoanelor din stînga Nistrului.

Un șir de îngrădiri a cunoscut și dreptul la informație și libertatea de opinie. Astfel, cu toate că există Legea accesului la informație și cea cu privire la transparența în procesul decizional, au continuat cazurile de îngrădire a dreptului la informație, abuzurile din partea unor funcționari față de jurnaliști și chiar cazuri de aplicare a forței.

Conform estimărilor din raport, în anii de referință autoritățile naționale nu au înregistrat rezultate pozitive în rezolvarea principalelor probleme cu care se confruntă electoratul. Și asta în pofida faptului că drepturile electorale sînt foarte importante pentru respectarea altor drepturi, de la ele pornind în principiu supremația legii și democrația într-un stat. Dimpotrivă, s-a operat modificarea anumitor legi și acte normative după bunul-plac al majorității parlamentare. Printre acestea cele mai evidente sînt: ridicarea pragului electoral de la 4 la 6 %, restricționarea drepturilor persoanelor cu dublă sau multiplă cetățenie, interzicerea asocierii partidelor în blocuri electorale. În repetate rînduri au fost intimidate partidele politice și autoritățile publice locale. „Regiunea transnistreană s-a evidențiat și la acest capitol – pentru locuitorii acesteia drepturi electorale practic nu există", se menționează în studiu.

Autorii raportului au atenționat și asupra violării drepturilor copilului și a drepturilor femeii. În această ordine de idei, A. Zubco a evidențiat că nu avem pîrghii care ar soluționa cazurile de abuz asupra copiilor și femeilor. De asemenea, nu există o lege cu privire la adopție, iar femeile nu dețin funcții publice cu caracter decizional. S-a pus accent și pe reținerea și condamnarea minorilor de către organele de poliție din estul țării, pe traficul de femei în diferite țări ale lumii.

Minoritățile naționale au întîmpinat și ele numeroase dificultăți și violări ale drepturilor lor, printre care și limitarea accesului la funcții de stat. La fel, potrivit raportului, statul nu le-a asigurat condiții pentru studierea limbii lor materne. Limbile bulgară, găgăuză și ucraineană sînt predate ca obiect de studiu doar în cîteva școli. În același timp, problemele romilor și musulmanilor din Moldova rămîn în continuare nesoluționate.

La capitolul „Libertatea de întrunire și asociere" s-a înregistrat o dinamică pozitivă. Situația a fost mai bună în 2007 decît în 2006 – asta din cauza desfășurării alegerilor locale. Totodată, încălcările în această direcție s-au limitat la unele grupuri mai mici de persoane. Totuși o problemă stringentă rămîne a fi reținerea participanților și organizatorilor întrunirilor de către organele de poliție.

În perioada vizată s-a menținut creșterea fenomenului de neîncredere a cetățenilor în justiție. Ca urmare, Curtea Europeană a Drepturilor Omului continuă a fi văzută de cetățenii Moldovei ca unica soluție de protecție a drepturilor lor. În anii 2007-2008, țara noastră s-a aflat în topul statelor europene după numărul de sesizări la înalta curte.

Făcînd referire la Planul Național de Apărare a Drepturilor Omului, Ion Guzun, jurist la Institutul pentru Drepturile Omului din Moldova, consideră că acesta este unul superficial, deoarece nu conține nici o notă informativă cu privire la practicile și rezultatele pozitive anterioare și la planurile de viitor, iar termenul de executare nu este stabilit exact.

Reprezentanții organizațiilor neguvernamentale și ai instituțiilor de stat prezenți la eveniment au discutat și despre încălcarea dreptului la un proces echitabil și a dreptului la libera circulație, care creează dificultăți în special persoanelor care intenționează să tranziteze teritoriul din partea de est a republicii.

În final, invitații au propus recomandări pe fiecare direcție în parte.

„În problema drepturilor omului fiecare din noi trebuie să facă ceea ce-i stă în puteri pentru a îmbunătăți situația. Nu trebuie să așteptăm ca cineva să ne aducă schimbarea, doar guvernarea sau doar un singur partid", a subliniat avocatul Victor Panțîru.

„Este necesar să identificăm soluții pentru rezolvarea acelor probleme care din an în an se repetă. Vrem ca următorul raport care va apărea pentru 2009 să nu conțină cel puțin jumătate din problemele indicate în rapoartele precedente", a concluzionat Ion Manole.

Raportul a fost publicat de către Asociația Promo-Lex, cu suportul Asociației Avocaților Americani/ Inițiativa pentru Supremația Legii, Moldova prin USAID.

Lilia STRÎMBANU,
Facultatea „Jurnalism și Științe ale Comunicării", USM

„Casa Mărioarei" în ajutorul a 721 de femei supuse violenței în familie

În cei doi ani de activitate, Asociația Obștească „Refugiul Casa Mărioarei" a oferit asistență medicală gratuită, consultanță socială, psihologică și juridică pentru 721 de victime ale violenței în familie de pe întreg teritoriul Moldovei, în cadrul unui proiect finanțat de către Asociația Avocaților Americani (ABA).

Olga Ojog, avocata Casei Mărioarei, susține că majoritatea adresărilor survin de la femei căsătorite cu vîrsta cuprinsă între 18 și 35 de ani. Acestea sînt supuse violenței fizice, sexuale, psihologice și economice. Iar pe parcursul a doi ani un singur bărbat a apelat la serviciile Casei Mărioarei.

„Necesitatea unui asemenea proiect demonstrează că, spre regret, fenomenul violenței în familie este răspîndit și tolerat în societatea noastră. Combaterea lui ar fi posibilă prin educare, o legislație bună și instituirea unor centre de reabilitare a agresorilor. Noi asistăm victimele, dar cauza violenței rezidă în agresori, care trebuie îndrumați și ei pe calea corectă și legală", a declarat Ojog.

Consultantul juridic ABA Nadejda Macari a menționat că implementarea în septembrie 2008 a Legii privind combaterea violenței în familie a îmbunătățit cadrul legal de tragere la răspundere a agresorilor, însă există o serie de imperfecțiuni.

„Este foarte important că prin această lege avem dreptul de a solicita ordonanțe de protecție. Acestea sînt eliberate pentru maxim trei luni, iar în baza lor victima poate cere evacuarea agresorului din casă, restricția de a se apropia de victimă sau de copiii ei, precum și asistență bănească. Însă într-un an a fost eliberată o singură ordonanță, pentru că legea procesuală nu prevede cine emite astfel de acte și judecătorii evită să o facă", a subliniat Macari.

Specialiștii Casa M și ABA au evidențiat că de cele mai dese ori victimele violenței se intimidează să apeleze la poliție sau instanțe de judecată, iar sute de cazuri rămîn nepedepsite. Totodată, acest tip de violență nu scutește atît femeile din familii vulnerabile, cît și pe cele din familii înstărite.

Din 25 noiembrie 2009, mai multe organizații nonguvernamentale vor organiza „16 zile de activism împotriva violenței în familie", cu scopul de a informa și sensibiliza opinia publică referitor la acest fenomen.

◆ *CpDOM*

În vizor: combaterea torturii

Instituția Națională a Ombudsmanului în colaborare cu Centrul de Drept Căușeni a susținut prima masă rotundă regională cu genericul: „Constituirea parteneriatelor în prevenirea și combaterea torturii și altor pedepse ori tratamente crude, inumane sau degradante". Evenimentul a avut loc pe data de 24 noiembrie 2009, în incinta Centrului de Drept Căușeni.

Scopul mesei rotunde a fost inițierea unui parteneriat în prevenirea fenomenului torturii între avocații parlamentari și factorii de decizie din regiune implicați în combaterea acestui flagel.

La eveniment au participat primari ai diferitor localități din Căușeni și Anenii Noi, reprezentanți ai organelor de poliție, procuratură, juriști, profesori, precum și societatea civilă. Centrul pentru Drepturile Omului din Moldova a fost reprezentat de avocatul parlamentar, Anatolie Munteanu.

Ombudsmanul Anatolie Munteanu, în calitate de oaspete de onoare la eveniment, a făcut o prezentare amplă a activității Instituției Avocaților Parlamentari. La fel, în prezentarea sa i-a informat pe cei prezenți la eveniment despre activitatea Mecanismului Național de Prevenire a Torturii și a Consiliului consultativ pe parcursul anului 2009.

În cadrul discuțiilor, de nenumărate ori, avocatul parlamentar și-a exprimat disponibilitatea în inițierea și fructificarea unui parteneriat constructiv și util cu toți actorii implicați în prevenirea și combaterea torturii și altor pedepse ori tratamente crude, inumane sau degradante.

Acest eveniment face parte dintr-un șir de activități grație susținerii financiare a Consiliului Europei și Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD).

Copiii monitorizează respectarea drepturilor lor

La 20 de ani de la adoptarea Convenției privind Drepturile Copilului, doar 24% din copii știu despre ea. Aceasta este una din concluziile primei cercetări efectuate de către un grup de copii cu privire la respectarea drepturilor copilului în Moldova. Cercetarea a fost realizată pe baza unui chestionar în care 1215 copii, cu vîrsta între 9 și 18 ani, din 13 raioane ale țării și-au exprimat opiniile cu privire la respectarea și încălcările drepturilor copiilor în comunitățile lor. Raportul relevă în ce măsură și din ce surse copiii din Moldova sînt informați despre drepturile lor, care este gradul de respectare a acestora, cît de bine sînt cunoscute instituțiile la care copiii pot apela în cazul nerespectării drepturilor lor și ce soluții propun copiii pentru îmbunătățirea situației în domeniu.

S-a constatat că o mare parte din copii cunosc în medie 5 drepturi, totuși unii nu au putut numi nici unul. Cel mai des au fost enumerate drepturile cu privire la educație, la timp liber, la opinie, la viață și la asistență medicală. Fiecare al zecelea copil a specificat dreptul la libertate. Totuși unii copii nu deosebesc drepturile de obligații. Astfel, 5 la sută din respondenți consideră că au „dreptul la muncă", majoritatea dintre aceștia fiind din mediul rural. „Drepturile nu sînt separate de obligații. Nu ne dezicem de obligații, doar vrem ca drepturile să fie primare. Să existe un echilibru sănătos între ele. Întîi să ne fie asigurate drepturile, pe urmă noi cu plăcere vom îndeplini obligații", spune Igor, unul dintre reprezentanții Grupului de Lucru pentru Monitorizarea Drepturilor Copilului care a realizat cercetarea.

În același timp, studiul scoate în evidență faptul că fetele sînt mai bine informate cu privire la drepturile lor decît băieții. Autorii raportului au explicat aceasta prin faptul că fetele sînt mai des implicate în diverse proiecte și activități, deoarece au o reușită mai bună.

Adulții le oferă copiilor informație despre drepturile lor, însă aceasta este deseori incompletă și selectivă și se face în funcție de interesele părinților și profesorilor. De exemplu, 75% dintre copii specifică dreptul la educație, dar mai puțin de 1 % – nediscriminarea și interesele superioare ale copilului.

Alte surse de informare pentru copii cu privire la drepturile lor sînt: mass-media, cărți, broșuri, prieteni. Cu toate acestea, părinții și profesorii rămîn sursele preferate pentru copii pe viitor.

Respondenții au apreciat pe o scară de la 1 la 5 nivelul de respectare a drepturilor copilului. Astfel, circa 40% dintre aceștia au dat o notă medie (3) gradului în care le sînt respectate drepturile, fapt ce dovedește că mulți copii nu-și cunosc drepturile sau se tem că vor fi persecutați de către adulți dacă dau o notă mai joasă. Dintre aceștia majoritatea o constituie copii cu vîrsta cuprinsă între 9 și 14 ani. Cel mai des drepturile nu sînt respectate în stradă, la școală și în grupul de prieteni. Un sfert din respondenți au răspuns că și în familie li se încalcă drepturile. Printre cele mai frecvent încălcate au fost menționate: dreptul la timp liber, la opinie, la educație și la protecție împotriva violenței. Potrivit studiului, dreptul la timp liber, recreare și activități culturale nu este respectat în special la sate, deoarece copiii sînt mai implicați în lucrările agricole.

Majoritatea respondenților au spus că în caz de nerespectare a drepturilor lor, ei se pot adresa profesorilor, directorului de școală și părinților, circa 20% ar apela la organele de drept, iar în jur de 15% – la autoritatea publică locală: primărie, asistență socială, mai rar la organizații nonguvernamentale locale, UNICEF, CEDO. Totuși ¼ dintre copii nu au putut numi nicio instituție sau persoană. De asemenea, la întrebarea dacă se vor adresa unei anumite organizații pentru ajutor, băieții au răspuns pozitiv mai rar decît fetele. Aceasta din cauză că în societatea noastră persistă stereotipul că băieții trebuie să fie puternici și să-și rezolve singuri problemele. Chiar dacă școala și familia sînt mediile în care drepturile copilului se încalcă frecvent, părinții și profesorii rămîn în continuare persoanele care se află cel mai mult în preajma copiilor și în care aceștia au încredere. Totodată, copiii au propus și un set de recomandări pentru sporirea nivelului de respectare a drepturilor lor. Printre acestea se numără: introducerea unui curs privind studierea drepturilor copilului în cadrul altor discipline și a unor cursuri speciale de instruire a adulților, mediatizarea cît mai des posibil a informațiilor cu privire la drepturile copilului, amenajarea unor locuri speciale de petrecere a timpului liber pentru copii, consultarea opiniei copilului ș.a.

„Noi avem energie, dorință și unele soluții, dar singuri nu putem schimba situația. Avem nevoie de adulți informați, pregătiți și interesați de drepturile copilului", acesta este mesajul pe care copiii l-au transmis opiniei publice.

Evenimentul s-a desfășurat cu ocazia aniversării a 20-a de la adoptarea Convenției ONU privind Drepturile Copilului. Proiectul a fost organizat la inițiativa Centrului de Documentare și Informare privind Drepturile Copilului, cu susținerea mai multor organizații naționale și internaționale fiind parte a proiectului „Copiii monitorizează respectarea propriilor drepturi".

Lilia STRÎMBANU,
Facultatea „Jurnalism și Științe ale Comunicării", USM

Cronica polițistă

Mită pentru cetățenia română

5000 de euro – atît a plătit o familie din Nisporeni unui bărbat pentru a-i favoriza redobîndirea cetățeniei române.

Ofițerii Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției (CCCEC) l-au reținut în flagrant pe Alexandru Crîșmari, bănuit de trafic de influență. Potrivit ofițerilor CCCEC, suspectul a extorcat 5000 de euro de la o familie din Nisporeni pentru a le perfecta actele necesare pentru redobîndirea cetățeniei române. Suspectul susținea că are influență asupra unor responsabili din cadrul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, Arhivei Naționale și Consulatului României din Republica Moldova și că-i poate determina să soluționeze favorabil problema.

Alexandru Crîșmari i-a promis că va convinge factorii de decizie din autoritățile vizate să urgenteze pînă la 6 luni termenul de eliberare a pașapoartelor și buletinelor de identitate românești.

Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției l-a reținut pe suspect în momentul în care încasa banii de la clientul său. La percheziția corporală, ofițerii Centrului au ridicat bancnotele marcate „mită CCCEC".

Pe numele suspectului a fost inițiat un dosar penal. Dacă va fi găsit vinovat, suspectul riscă să stea după gratii pînă la 6 ani sau o amendă în mărime de la 20 000 pînă la 60 000 lei.

Corupție în structurile de forță

Un inspector-șofer din cadrul Secției pază de stat al Direcției generale pază de stat al Ministerului Afacerilor Interne a încăput pe mîna colegilor, fiind suspectat de trafic de influență.

Potrivit unei informații operative, angajații Secției „Nord" a Direcției de prevenire și combatere a delictelor cibernetice, informatice și transnaționale a Ministerului Afacerilor Interne au documentat activitatea „de profit" a inspectorului-șofer. Cercetările polițienești au stabilit că bărbatul, în vîrstă de 37 de ani, încadrat în organele afacerilor interne din luna august 2008, susținînd că are influență asupra unor factori de decizie ai Universității de Stat „Alecu Russo" din municipiul Bălți, a extorcat și primit de la mai mulți cetățeni bani, în scopul eliberării pentru solicitanți a diplomelor de absolvire.

Inspectorul suspect a fost reținut în momentul în care primea de la un solicitant 1100 de euro. Acești bani, de fapt, erau a doua tranșă, prima de 500 de euro fiindu-i transmisă cu cîteva zile înainte de reținere. Banii au fost extorcați în schimbul eliberării unei diplome de absolvire a facultății de drept din cadrul instituției nominalizate.

De asemenea, poliția a mai reușit să documenteze implicarea suspectului în altă ilegalitate de acest gen: obținerea a 300 de euro în scopul eliberării unui permis de conducere, fără ca solicitantul, un bălțean, să urmeze cursurile speciale pentru conducătorii auto.

În prezent suspectul este cercetat în cadrul unei cauze penale inițiate în baza art. 326 alin. (2) Cod penal al RM „Trafic de influență". Potrivit legislației, persoana culpabilă de comiterea unei asemenea fărădelegi este pasibilă de pedeapsă cu amendă în mărime de la 20 000 la 60 000 de lei sau închisoare pe un termen de la 5 la 10 ani.

Un alt caz de implicare a angajaților instituțiilor de forță în cazuri de corupție a fost descoperit la Centrul militar teritorial Bălți.

Prim-adjunctul comandantului acestei subdiviziuni a Ministerului Apărării este suspectat de extorcarea și primirea de la un bălțean a 100 de euro în schimbul urgentării procedurii de eliberare a livretului militar. Funcționarul, în vîrstă de 49 de ani, a ajuns pe mîna poliției chiar în fața subdiviziunii pe care o conduce, în momentul în care elibera ilegal livretul militar solicitantului.

Funcționarul este cercetat în cadrul unei cauze penale în baza art. 324 alin. (2) Cod penal al RM. Dacă va fi găsit vinovat de „Corupere pasivă", bărbatul riscă o amendă de la 60 000 la 100 000 de lei și închisoare de la 5 la 10 ani, cu privarea dreptului de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

Scheme frauduloase de achiziționare prin înșelăciune a grîului

Cercetările poliției au stabilit că în luna iunie curent SA „Combinatul de colectare și prelucrare a cerealelor" din Fălești a primit la păstrare și prelucrare de la SRL „Băștinașul" din satul Scumpia, același raion, 484 tone de grîu, care, potrivit investigațiilor de laborator efectuate de angajații combinatului respectiv, a fost calificat ca grîu furajer, cu un conținut al glutenului de la 12-16 %, prețul de achiziție constituind 0,80 lei/kg.

Ulterior, în perioada 24-25 iulie 2009, combinatul din Fălești, în baza scrisorii SRL „Băștinașul", a eliberat în adresa SRL „Avinord Prim" din satul Naslavcea, Ocnița, cele 484 tone de grîu, care imediat l-a transportat și stocat la SA „Combinatul de colectare și prelucrare a cerealelor" Chișinău. Combinatul din Chișinău a calificat grîul primit spre păstrare nu ca grîu furajer, ci ca grîu alimentar, al cărui conținut al glutenului constituie 22 %, prețul de achiziție fiind mai mare cu aproximativ un leu (1,80 lei/kg). După care acest grîu a fost achiziționat de SA „Franzeluța" de la SRL „Avinord Prim" la prețul de 1,80 lei/kg, în sumă de 880 781 lei.

De menționat că fondatorii Combinatului de colectare și prelucrare a cerealelor din Fălești, SRL „Băștinașul" și SRL „Avinord Prim" reprezintă aceleași persoane. Oamenii legii au constatat că aceștia, timp de 30 de zile, numai de la diferența din prețul de achiziție și prețul de vînzare au obținut ilegal mijloace bănești în sumă de 493 500 lei, iar producătorii nemijlociți, care au semănat și așteptat un an de zile să-și vîndă grîul recoltat – cooperative agricole, gospodării țărănești etc. –, au rămas înșelați și s-au ales doar cu 44 % din costul producției lor.

În acest context, a mai fost stabilit și un caz de tentativă de escrocherie în proporții deosebit de mari din partea acelorași factori de decizie din cadrul Societății pe acțiuni „Combinatul de colectare și prelucrare a cerealelor" din Fălești.

Forțele de ordine au mai stabilit că în perioada 03-06 iulie 2009, conform prevederilor contractului, acesta a primit de la SC „AGRO SZM" SRL, orașul Drochia, spre prelucrare și păstrare o cantitate de 779 530 kg de grîu. Acestuia, intenționat, prin intermediul efectuării analizelor de laborator, i-a fost atribuit procentul 17 de gluten, fiind calificat drept grîu furajer, prețul de achiziționare fiind stabilit de 0,80lei/kg.

Nefiind de acord cu investigațiile de laborator, conducerea SC „AGRO SZM" a prezentat suplimentar unui laborator independent mostrele de grîu verificate de combinatul din Fălești, ca rezultat fiind stabilit că grîul respectiv conținea 23 % de gluten și făcea parte din categoria grîului alimentar, dar nu furajer, prețul de achiziție al grîului alimentar la acel moment fiind de 1,80 lei/kg.

În cazul în care factorii de decizie din cadrul SC „AGRO-SZM" nu interveneau și nu solicitau investigațiilor de laborator suplimentare, acțiunea nelegitimă comisă de către conducerea SA „CCPC" din Fălești urma să le cauzeze o pagubă materială în sumă de 639 994 lei.

Ca rezultat al fărădelegilor descoperite, la 17 noiembrie 2009 poliția din Fălești a inițiat o cauză penală conform prevederilor art. 27/190 alin. (5) Cod penal al RM „Tentativă de escrocherie manifestată prin dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere". Conform legislației, persoanele implicate riscă să achite o amendă considerabilă sau să facă pînă la 7 ani de închisoare.

S. C.

Implementarea reformelor antitortură: există loc şi de mai bine

În oraşul Geneva din Elveţia a avut loc recent ce-a de-a 43-a sesiune a Comitetului Organizaţiei Naţiunilor Unite împotriva torturii la care a participat şi o delegaţie reprezentativă din Republica Moldova în cadrul căreia aceasta a susţinut raportul periodic privind implementarea Convenţiei împotriva torturii şi a altor tratamente inumane şi degradante.

„Este o premieră absolută pentru noi prezentarea într-un format instituţional atît de larg a delegaţiei noastre din care fac parte reprezentanţi ai Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Justiţiei, Ministerului Muncii, Protecţiei Sociale şi Familiei, Ministerului Sănătăţii, Procuraturii Generale. De asemenea, la eveniment au mai participat şi Anatolie Munteanu, avocat parlamentar, reprezentanţi ai societăţii civile antrenaţi în domeniul respectiv. Acest lucru se datorează abordării profunde din partea Guvernului Republicii Moldova a problemei date. Trebuie să menţionez că noua guvernare va acorda o atenţie sporită mecanismelor care vizează asigurarea respectării drepturilor omului în societatea noastră", a declarat Valeriu Cerba, consilierul minstrului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, şeful delegaţiei.

Conform regulamentului stabilit, audierea Republicii Moldova a debutat cu o trecere în revistă a progreselor înregistrate în plan naţional la capitolul respectării drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului. În acest context, experţii noştri au menţionat ratificarea de către Republica Moldova a tuturor instrumentelor europene şi internaţionale privind drepturile omului, precum şi ajustarea cadrului normativ naţional la noile standarde impuse de rigorile timpului.

Astfel, Comitetul ONU pentru prevenirea torturii a apreciat înalt reformele întreprinse, precum şi disponibilitatea organelor afacerilor interne ale Moldovei în vederea asigurării respectării drepturilor cetăţeanului în condiţiile de detenţie, funcţionării instrumentelor în această direcţie ca garant al eradicării fenomenului torturii în instituţiile penitenciare.

Tot în această ordine de idei V. Cerba a mai menţionat şi măsurile întreprinse în vederea îmbunătăţirii transparenţei activităţii sistemului poliţienesc care se doreşte a fi nu unul represiv şi politizat, ci unul care să activeze în slujba cetăţeanului, care să satisfacă pe deplin necesităţile comunităţii.

Organizaţia în faţa căreia delegaţia noastră şi-a prezentat „darea de seamă" este interesată de o gamă foarte largă de aspecte ce ţin de apararea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului în general.

Aşadar, „Comitetul ONU antitortură a dat dovadă de un interes sporit vizavi de existenţa unor garanţii procesuale în dreptul penal şi dreptul procesual-penal al Republicii Moldova, în special în privinţa persoanelor care sînt reţinute sau arestate, garanţii procesuale atît în materie penală, cît şi contravenţională. De asemenea, membrii comitetului au vrut să primească asigurări şi informaţii referitoare la existenţa în legislaţia noastră a dreptului la apărare, reabilitare, a măsurilor alternative de detenţie, a normelor privind justiţia juvenilă etc.

Alte infomaţii solicitate de către Comitetul ONU antitortură au vizat cele peste 20 de hotărîri ale CEDO ce se referă la lezarea dreptului de a nu fi supus torturii sau altor tratamente inumane şi degradante, activitatea Comisiei de anchetă instituită de Parlamentul Republicii Moldova privind investigarea evenimentelor din 7 aprilie current, implementarea Convenţiei cu privire la tortură în activitatea judecătorească", a specificat Vladimir Grosu, agent guvernamental.

Cu siguranţă, de pe agenda de lucru nu au lipsit abordările privind evenimentele postelectorale din luna aprilie faţă de care s-a remarcat un interes vădit din partea instituţiilor abilitate de a investiga transparent, multilateral şi obiectiv aceste cauze pentru a concretiza lucrurile şi a le da o apreciere ca mai apoi să fie luate măsurile de rigoare.

„Situaţia din 7-8 aprilie curent a constituit unul din principalele subiecte ale sesiunii privind Republica Moldova. În acest sens, membrii comitetului au fost foarte interesaţi să afle cum sînt investigate cazurile de tortură, care sînt mecanismele naţionale de investigare a cauzelor de tortură în general, care sînt remediile naţionale de restabilire în drepturi a unei victime a torturii. S-a vorbit în ce măsură legislaţia Republicii

Moldova şi acele mecanisme de reglementare existente în practica de investigare a cazurilor de tortură permit cetăţenilor să aibă un acces echitabil la justiţie ca să poată beneficia de reabilitare din toate punctele de vedere în urma suferinţelor provocate de relele tratamente", a relevat Eduard Harunjen, procuror, şeful Secţiei control al urmăririi penale din cadrul Procuraturii Generale a Moldovei.

Totodată, sursa citată a evidenţiat că membrii Comitetului antitortură deţineau destulă informaţie despre ceea ce s-a întîmplat în Moldova, dar s-a constatat că o parte din informaţia respectivă era denaturată, adică experţii din străinătate aveau o altă închipuire decît starea reală a lucrurilor.

Andrei Pădure, directorul Centrului de medicină legală din Moldova, a confirmat şi el faptul că Comitetul antitortură deţinea informaţie eronată potrivit căreia Ministerul Sănătăţii ar fi interzis examinarea şi documentarea adresărilor privind acordarea asistenţei medicale persoanelor ce au avut de suferit în urma evenimentelor din 6-7 şi 8 aprilie curent.

„În cadrul audierii raportului periodic membrii comitetului s-au arătat interesaţi de accesul persoanelor deţinute la examenul medical confidenţial, inclusiv la servicii medico-legale, tratamentul şi condiţiile de aflare a persoanelor aflate în instituţiile psihiatrice, precum şi condiţiile de tratare a deţinuţilor bolnavi de tuberculoză din spitalele aflate în cadrul sistemului instituţiilor penitenciare", a mai evidenţiat A. Pădure.

Fiind o organizaţie preocupată profund de promovarea şi respectarea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului la nivel internaţional, interesul Comitetului ONU împotriva torturii a vizat nemijlocit şi situaţia privind Armata Naţională a Moldovei, minorităţile naţionale, violenţa domestică, traficul de fiinţe umane etc.

„În cadrul acestei reuniuni au fost prezentate rapoarte relevante ce ţin în special de violenţa domestică şi traficul de fiinţe umane. Aceste probleme au fost abordate prin prisma impedimentelor care nu condiţionează soluţionarea cazurilor în acest sens cu rezultate pozitive în favoarea victimei.

De asemenea, nu am putut trece cu vederea abordarea privind serviciile acordate victimelor violenţei domestice, premisele şi prerogativele sub aspectul îmbunătăţirii cadrului legislativ, completarea unor acte legislative care prevăd măsuri suplimentare de protecţie a victimelor, mecanisme de control din partea organelor de drept ş.a.", a precizat Viorica Dumbrăveanu, şefa Direcţiei protecţia familiei şi copilului din cadrul Ministerului Protecţiei Sociale şi Familiei.

La finalul prezentării, delegaţia din Republica Moldova a făcut o prezentare a planului de activitate a Guvernului pentru anii 2009-2013 cu semnificativul generic: „Integrarea europeană – libertate, democraţie şi bunăstare", în care se pune accentul pe edificarea statului de drept unde o atenţie prioritară va fi acordată obiectivelor de protecţie a drepturilor omului, reformei justiţiei, liberalizării spaţiului mediatic şi garantării libertăţii de exprimare, consolidării societăţii civile şi cooperării cu sectorul public.

În concluzie, pe lîngă îngrijorările expuse, Comitetul ONU împotriva torturii a apreciat eforturile întreprinse de societatea noastră, precum şi necesitatea continuării lor în vederea eradicării fenomenului torturii. De asemenea, a fost înalt estimată predispoziţia guvernului de a purta un dialog constructiv şi deschis cu organismele internaţionale care vegează asupra respectării drepturilor omului.

În urma examinării raportului prezentat de delegaţia noastră, experţii din cadrul Comitetului ONU pentru prevenirea torturii urmează să elaboreze un şir de recomandări privind respectarea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului în societatea moldavă, inclusiv tortura, care vor fi prezentate ulterior factorilor de decizie din statul nostru.

Deplasarea delegaţiei Republicii Moldova a fost posibilă graţie susţinerii financiare a Uniunii Europene şi Programului Naţiunilor Unite pentru Dezvoltare.

S. C.

Cronica poliţistă

Procuratura Generală

A respectat legea doar 8 zile

Prin sentinţa judecătoriei Buiucani, Chirica Serghei de 38 ani a fost condamnat la 18 ani închisoare pentru omorul unei persoane cu deosebită cruzime şi tîlhărie.

Potrivit sentinţei, Serghei Chirica în iunie 2009, urmărind scopul însuşirii bunurilor altei persoane, aflîndu-se în c. Ghidighici, a atacat prin surprindere o tînără de 27 ani şi, amenintînd-o cu aplicarea loviturilor cu cuţitul, a cerut de la ultima bani.

Tot el, în iulie 2009, fiind în stare de ebrietate alcoolică, lîngă un bloc locativ din c. Ghidighici, în urma unui conflict apărut între el şi un consătean de al lui, care i-a reproşat că este puşcăriaş, i-a aplicat două lovituri cu cuţitul în regiunea gîtului. Ca urmare, ultimul a decedat.

Este de menţionat faptul că Chirica S. a mai fost condamnat anterior pentru comiterea omorului la 15 ani închisoare, fiind eliberat în iunie 2009.

La doar a opta zi după ce a fost eliberat din închisoare, Chirică S. a comis din nou o infracţiune.

Sentinţa cu drept de atac în modul stabilit de lege.

◆ ***CpDOM***

Colaborator de poliţie cercetat pentru abuz în serviciu

La 6 noiembrie 2009, a fost dispusă începerea urmăririi penale asupra unui colaborator de poliţie din raionul Cahul, pentru abuz în serviciu, legată de neglijarea cazului de maltratare a unui deţinut din penitenciarul nr.5 din Cahul.

La 22 septembrie 2009, în adresa Instituţiei Avocaţilor Parlamentari a parvenit un comunicat special emis de penitenciarului nr. 5 din Cahul, în care se menţiona că la data de 10 noiembrie 2009, pe corpul deţinutului I.A. au fost depistate leziuni corporale, ca urmare a maltratării şi tatuării pe frunte a unui cuvînt necenzurat de către alţi condamnaţi din celulă. Colaboratorii penitenciarului, după depistarea incidentului, chiar pe data de 10 noiembrie, nu au înregistrat raportul, motivînd că după ce a fost maltratată, victima nu a depus nicio plîngere pe acest fapt.

Avocatul parlamentar Anatolie Munteanu s-a adresat cu un demers Procurorului General al Republicii Moldova, solicitînd ca în temeiul art. 28, alin. (1), lit. b) din Legea Republicii Moldova cu privire la avocaţii parlamentari să fie investigat cazul şi împrejurările incidentului şi să fie efectuat un control în temeiul art. 274 CPP al Republicii Moldova pe marginea inacţiunilor persoanelor implicate.

La 11 noiembrie 2009, avocatul parlamentar a fost înştiinţat că la data de 6 noiembrie curent, prin ordonanţa procurorului a fost dispusă începerea urmăririi penale conform indicilor infracţiunii, prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod penal. Şeful secţiei control al respectării

legilor la executarea pedepselor, Vitalie Bordea, de asemenea, ne-a informat că acest caz a fost încredinţat procurorului militar Cahul.

La solicitarea cititorilor

Protecția datelor personale ale salariatului

Conform prevederilor Codului muncii, în scopul asigurării drepturilor și libertăților omului și cetățeanului, în procesul prelucrării datelor personale ale salariatului, angajatorul și reprezentanții lui sînt obligați să respecte următoarele cerințe:

a) prelucrarea datelor personale ale salariatului poate fi efectuată exclusiv în scopul îndeplinirii prevederilor legislației în vigoare, acordării de asistență la angajare, instruirii și avansării în serviciu, asigurării securității personale a salariatului, controlului volumului și calității lucrului îndeplinit și asigurării integrității bunurilor unității;

b) la determinarea volumului și conținutului datelor personale ale salariatului ce urmează a fi prelucrate, angajatorul este obligat să se conducă de legislația în vigoare;

c) toate datele personale urmează a fi preluate de la salariat sau din sursa indicată de acesta;

d) angajatorul nu este în drept să obțină și să prelucreze date referitoare la convingerile politice și religioase ale salariatului, precum și la viața privată a acestuia. În cazurile prevăzute de lege, angajatorul poate cere și prelucra date despre viața privată a salariatului numai cu acordul scris al acestuia;

e) angajatorul nu este în drept să obțină și să prelucreze date privind apartenența salariatului la sindicate, asociații obștești și religioase, partide și alte organizații social-politice, cu excepția cazurilor prevăzute de lege;

f) la adoptarea unei decizii care afectează interesele salariatului, angajatorul nu este în drept să se bazeze pe datele personale ale salariatului obținute exclusiv în urma prelucrării automatizate sau pe cale electronică;

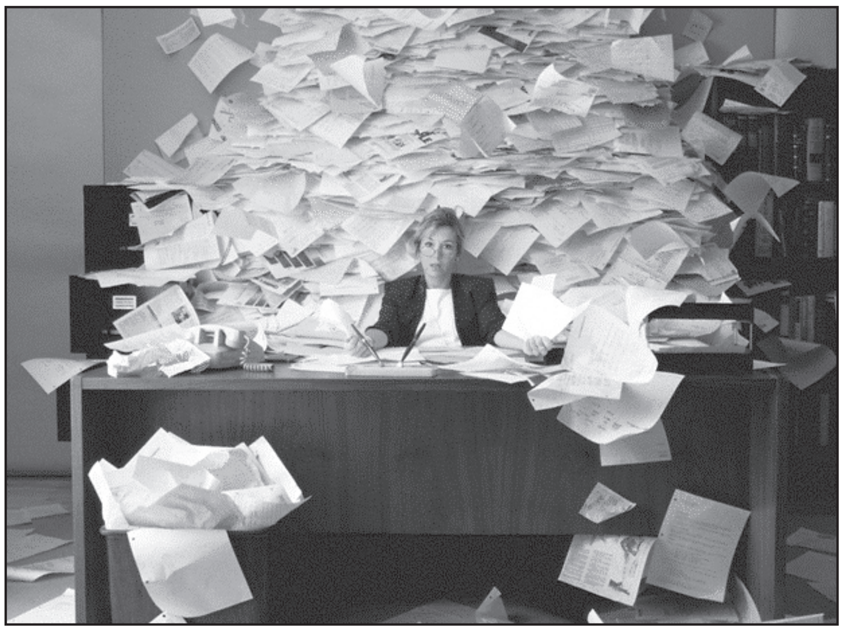
g) protecția datelor personale ale salariatului contra utilizării ilegale sau pierderii este asigurată din contul angajatorului;

h) salariații și reprezentanții lor trebuie să fie familiarizați, sub semnătură, cu documentele vizînd modul de prelucrare și păstrare a datelor personale ale salariaților din unitate și să fie informați despre drepturile și obligațiile lor în domeniul respectiv;

i) salariații nu trebuie să renunțe la drepturile lor privind păstrarea și protecția datelor personale;

j) angajatorii, salariații și reprezentanții lor trebuie să elaboreze în comun măsurile de protecție a datelor personale ale salariaților.

La transmiterea datelor personale ale salariatului, angajatorul trebuie să respecte următoarele cerințe:

a) să nu comunice unor terți datele personale ale salariatului fără acordul scris al acestuia, cu excepția cazurilor cînd acest lucru este necesar în scopul prevenirii unui pericol pentru viața sau sănătatea salariatului, precum și a cazurilor prevăzute de lege;

b) să nu comunice datele personale ale salariatului în scopuri comerciale fără acordul scris al acestuia;

c) să prevină persoanele care primesc datele personale ale salariatului despre faptul că acestea pot fi utilizate doar în scopurile pentru care au fost comunicate și să ceară persoanelor în cauză confirmarea în scris a respectării acestei reguli. Persoanele care primesc datele personale ale salariatului sînt obligate să respecte regimul de confidențialitate, cu excepția cazurilor prevăzute de lege;

d) să permită accesul la datele personale ale salariatului doar persoanelor împuternicite în acest sens, care, la rîndul lor, au dreptul să solicite numai datele personale necesare exercitării unor atribuții concrete;

e) să nu solicite informații privind starea sănătății salariatului, cu excepția datelor ce vizează capacitatea salariatului de a-și îndeplini obligațiile de muncă;

f) să transmită reprezentanților salariaților datele personale ale salariatului în modul prevăzut de prezentul cod și să limiteze această informație numai la acele date personale care sînt necesare exercitării de către reprezentanții respectivi a atribuțiilor lor.

În scopul asigurării protecției datelor sale personale care se păstrează la angajator, salariatul are dreptul:

a) de a primi informația deplină despre datele sale personale și modul de prelucrare a acestora;

b) de a avea acces liber și gratuit la datele sale personale, inclusiv dreptul la copie de pe orice act juridic care conține datele sale personale, cu excepția cazurilor prevăzute de legislația în vigoare;

c) de a-și desemna reprezentanții pentru protecția datelor sale personale;

d) de a avea acces la informația cu caracter medical ce-l vizează, inclusiv prin intermediul lucrătorului medical, la alegerea sa;

e) de a cere excluderea sau rectificarea datelor personale incorecte și/sau incomplete, precum și a datelor prelucrate cu încălcarea cerințelor prezentului cod. În cazul în care angajatorul refuză să excludă sau să rectifice datele personale incorecte, salariatul este în drept să notifice în scris angajatorului dezacordul său motivat;

f) de a ataca în instanța de judecată orice acțiuni sau inacțiuni ilegale ale angajatorului admise la obținerea, păstrarea, prelucrarea și protecția datelor personale ale salariatului.

Persoanele vinovate de încălcarea normelor privind obținerea, păstrarea, prelucrarea și protecția datelor personale ale salariatului poartă răspundere conform legislației în vigoare.

Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări răspunde juristul Vitalie MODRÎNGĂ

Am nimerit într-o situație dificilă după care sînt chemat în judecată în calitate de martor. Pentru a ști cum să mă comport în asemenea situație, vreau să știu care sînt drepturile martorului în procesul penal.

Marin Livadaru, Chișinău

Conform articolului 90 alineatul (12) din Codul de procedură penală, martorul are dreptul:

1) să știe în legătură cu care cauză este citat;

2) să ceară recuzarea interpretului, traducătorului care participă la audierea sa;

3) să înainteze cereri;

4) să fie informat despre toate măsurile de protecție disponibile, conform prevederilor prezentului cod și ale Legii privind protecția de stat a părții vătămate, a martorilor și a altor persoane care acordă ajutor în procesul penal;

5) să fie informat despre posibilitatea audierii, prin intermediul unei teleconferințe cu imaginea și vocea distorsionate, astfel încît să nu poată fi recunoscut;

6) să solicite organului de urmărire penală consemnarea datelor de identitate reale într-un proces-verbal separat, care se va păstra într-un plic sigilat, excluzînd posibilitatea învinuitului de a lua cunoștință de aceste date;

7) să refuze de a face declarații, de a prezenta obiecte, documente, mostre pentru cercetare comparativă sau date dacă acestea pot fi folosite ca probe care mărturisesc împotriva sa sau a rudelor sale apropiate;

8) să facă declarații în limba maternă sau în altă limbă pe care o posedă; să ia cunoștință de declarațiile sale înregistrate, să ceară corectarea sau completarea declarațiilor sale;

9) la depunerea declarațiilor, să utilizeze documente ce conțin calcule complicate, denumiri geografice și altă informație care este dificil de a o expune din memorie, notițe asupra amănuntelor greu de reținut; să ilustreze declarațiile sale cu scheme, desene grafice;

10) la participarea în acțiuni procesuale din cadrul urmăririi penale, să fie asistat de un apărător ales de el ca reprezentant;

11) să scrie personal declarațiile sale în procesul-verbal al audierii din cadrul urmăririi penale;

12) să ceară compensarea cheltuielilor suportate în cauza penală și repararea prejudiciului cauzat de acțiunile nelegitime ale organului de urmărire penală sau ale instanței;

13) să i se restituie bunurile ridicate de organul de urmărire penală sau prezentate de el însuși în calitate de probe, să primească documentele, ce îi aparțin, în original.

Potrivit alineatului 13 din același articol, martorul are și alte drepturi și obligații prevăzute de Codul de procedură penală.

Miliția lui Smirnov încalcă acordurile

De aproximativ 3 luni de zile, trecerea podului peste Nistru de la Dubăsari a devenit un adevărat calvar pentru locuitorii din dreapta Nistrului și o bună modalitate de îmbogățire pentru miliția smirnovistă. Încălcînd acordurile încheiate cu Chișinăul și regulile de poziționare a structurilor de forță în zona de securitate, miliția din stînga Nistrului își desfășoară „activitatea" în zona în care de fapt ar trebui să se afle, în exclusivitate, reprezentanții forțelor de menținere a păcii.

În prezent trecerea podului peste Nistru, pentru a ajunge la Dubăsari, presupune trecerea mai multor filtre: cel moldovean (poliția RM), cel de menținere a păcii și în cele din urmă cel criminal (miliția lui Smirnov). Fiecare dintre aceste „filtre" are cîmpul său de acțiune, clar delimitat. Dacă partea moldavă și-a respectat dintotdeauna angajamentele asumate, activînd doar în zona stabilită, cea transnistreană continuă în mod flagrant să încalce limitele teritoriale de activitate, extinzîndu-și „jurisdicția" pe teritoriul „controlat" de forțele de menținere a păcii.

În zona de staționare a forțelor de menținere a păcii, este instalat un indicator (STOP) care îi obligă pe toți șoferii să se oprească în fața lui. Postul de miliție este amplasat chiar lîngă acel indicator și ori de cîte ori cineva din dreapta Nistrului încearcă să treacă peste pod, indiferent de faptul dacă se oprește ori nu în fața acelui indicator, acesta este silit, sub diferite pretexte, să scoată bani din buzunar pentru a obține bunăvoința miliției, pentru a evita lipsirea de acte și pentru a putea chiar rămîne în libertate.

Deși se încalcă flagrant jurisdicția forțelor de menținere a păcii, acestea nu întreprind nicio acțiune în vederea curmării abuzurilor din partea milițienilor și a restabilirii echilibrului de forțe.

Pentru evitarea pe viitor a unor astfel de incidente și pentru a garanta exercitarea nestingherită de către toți cetățenii Republicii Moldova a dreptului lor la libera circulație, cerem CUC să întreprindă în regim de urgență toate acțiunile necesare pentru a restabili legalitatea în acea zonă.

Teodor CÂRNAȚ,
director executiv al CHDOM

Stimați cititori!

Redacția va răspunde la întrebările Dvs. numai la prezentarea acestui cupon.

Întrebarea trebuie formulată clar și cît mai concis, pe o foaie aparte.

Decupați cuponul și, împreună cu întrebarea Dvs., trimiteți-l pe adresa: Chișinău, 2009, str. A. Mateevici nr. 60, bir. 222.

Cupon DREPTUL

Numele, prenumele:

Adresa:

(noiembrie 2009, nr. 45(304)

Citații în judecată

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului ÎI „Balan Ivan", pentru data de 1 decembrie 2009, ora 9.15, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 215) în calitate de pîrît la examinarea cauzei civile a SRL „Eurocomprodex" privind încasarea datoriei.

Judecător I. Gancear

***

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Cleolina", pentru data de 16 decembrie 2009, ora 9.30, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 215) în calitate de pîrît la examinarea cauzei civile a SRL „Almaian" privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător I. Gancear

***

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Svetlana și Prietenii", pentru data de 16 decembrie 2009, ora 10.15, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 215) în calitate de pîrît la examinarea cauzei civile a SRL „Fructalia" privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător I. Gancear

***

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Alharbimpex Grup" ÎM, pentru data de 17 decembrie 2009, ora 9.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 215) în calitate de pîrît la examinarea cauzei civile a SRL „Rîul Vechi" privind încasarea datoriei.

Judecător I. Gancear

***

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea reprezentantului SC „Pronox Lemn " SRL mun. Chișinău, pentru data de 10 decembrie 2009, ora 15.30, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 221 et. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SA „Dotor Com".

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Aurica Us

***

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „D & T Instalații", pentru data de 16 decembrie 2009, ora 10.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît la cererea SA „Supraten" privind încasarea sumei de 35 271,93 lei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Ion Stepanov

***

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului IM „Bread-Com" SRL, pentru data de 16 decembrie 2009, ora 13.30, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 207) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de ÎCS „Palm-Construction" SRL.

Judecător N. Plugari

***

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea reprezentantului SRL „Sidben-Plus", pentru data de 14 decembrie 2009, ora 10.30, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 225) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SRL „Rumitox".

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Iu. Țurcan

***

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea reprezentantului SRL „Provatas", pentru data de 20 ianuarie 2010, ora 8.30, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 218, et. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SRL „Consonanță".

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Liliana Andriaș

***

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea reprezentantului „Elena Cepraga și C" SRL, pentru data de 1 februarie 2010, ora 12.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 218, et. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de „IM și Compania Consulting Grup" SA.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Liliana Andriaș

***

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SC „Secr Auto" SRL cu sediul în Chișinău, str. Schinoasa nr.122 B, pentru data de 17 decembrie 2009, ora 15.30, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 219) în calitate de pîrît pe cauza civiă intentată la cererea SRL „Elita-5-Altepi". Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Z. Talpalaru

***

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea reprezentantului SRL „Iucond-Prim", pentru data de 9 februarie 2010, ora 10.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 225) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SRL „Fructalia".

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Iu. Țurcan

***

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea reprezentantului ÎI „Demirova Olga", pentru data de 10 februarie 2010, ora 10.30, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 225) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SA „IM și Compania Consulting Grup".

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Iu. Țurcan

***

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Flexograf-com", cu sediul în Chișinău, str. Sfatul Țării nr. 61, pentru data de 16 decembrie 2009, ora 8.50, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 207) unde va avea loc examinarea cauzei civile privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător V. Orîndaș

***

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Papan Varvara, pentru data de 14 decembrie 2009, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 66) în calitate de reclamat pe cauza civilă la acțiunea ÎMGFL nr. 12 privind încasarea datoriei penru serviciile comunale.

Judecător A. Catană

***

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Lepădatu Vera, pentru data de 14 decembrie 2009, ora 12.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 49) în calitate de reclamat pe cauza civilă la acțiunea cet. Aramă Pavel privind restituirea pagubei materiale și morale.

Judecător N. Mazur

***

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Scvorțov Igor a. n. 30.09. 1967, cu ultimul domiciliu cunoscut în Chișinău, str. M. Eminescu nr. 48, apt. 7, pentru data de 25 decembrie 2009, ora 14.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 67) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea SA „Consulting Grup" privind rezilierea contractului de leasing.

Judecător V. Brașoveanu

***

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Crasingal" cu sediul în Chișinău, bdul Dacia nr. 40/1, apt. 52, pentru data de 2 decembrie 2009, ora 14.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 39) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea lui Lipovan R.

Judecător V. Efros

***

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Rotaru Elena Anatolie, pentru data de 14 decembrie 2009, ora 14.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 48) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea lui Rotaru Ruslan privind desfacerea căsătoriei.

Judecător E. Palanciuc

***

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Plugariov Serghei, pentru data de 11 decembrie 2009, ora 9.15, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 3) în calitate de pîrît pe cauza civilă la acțiunea cet. Plugariov Liuba privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Ig. Vornicescu

***

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Ignatiev Constantin Albert, pentru data de 14 decembrie 2009, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 3) în calitate de pîrît pe cauza civilă la acțiunea cet. Rusu Natalia privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Ig. Vornicescu

***

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Cipciriuc Lilian, pentru data de 14 decembrie 2009, ora 13.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 16) în calitate de pîrît pe cauza civilă privind încasarea despăgubirii de asigurare.

Judecător E. Cobzac

***

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Marcova Elena, pentru data de 21 decembrie 2009, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 16) în calitate de pîrît pe cauza civilă privind decăderea din drepturile părintești.

Judecător E. Cobzac

***

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art. 108 CPC RM, solicită prezentarea cet. Godorogea Nicolae, pentru data de 15 decembrie 2009, ora 8.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 31) în calitate de pîrît pe cauza civilă la acțiunea Tamarei Godorogea privind încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor.

Judecător Lilia Lupașco

***

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Ozun Vasile și Ozun Zinaida, pentru data de 14 decembrie 2009, ora 9.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 307) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de APLP 54/200 privind încasarea datoriei.

Judecător Ina Dutca

***

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Cimpac Ludmila cu domiciliul în Chișinău, str. Vaslui nr. 5, pentru data de 24 decembrie 2009, ora 9.30, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 307) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de Cimpac Iurie privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Ina Dutca

***

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Carpetu Nicolae, pentru data de 14 decembrie 2009, ora 9.30, la ședința de judecată (str. Zelinski nr. 13, bir. 17) în legătură cu examinarea cauzei civile la acțiunea ÎCAP „Coopalimentara" privind încasarea datoriei.

Juecător Viorica Mihaila

***

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Petkov Adrian, SRL „Turkkan-Tur", pentru data de 7 decembrie 2009, ora 16.00, la ședința de judecată (str. Zelinski nr. 13, bir. 8) în calitate de pîrît pe cauza civilă la acțiunea SA „Consulting Grup" privind rezilierea contractului.

Juecător Serghei Dumitriu

***

Judecătoria Soroca solicită prezentarea cet. Russu Victor, pentru data de 14 decembrie 2009, ora 9.00, la ședința de judecată (Soroca, str. Independenței nr. 62, bir. 1) în calitate de pîrît pe cauza civilă privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Alexandru Negru

***

Judecătoria Soroca solicită prezentarea cet. Țurcanu Ala Victor, pentru data de 14 decembrie 2009, ora 10.00, la ședința de judecată (Soroca, str. Independenței nr. 62, bir. 1) în calitate de pîrît pe cauza civilă privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Alexandru Negru

***

Judecătoria Strășeni solicită prezentarea cet. Frimu Ion Ion, a. n. 16 ianuarie 1956, cu ultimul domiciliu în satul Zubrești, Strășeni, pentru data de 23 decembrie 2009, ora 9.00, la ședința de judecată (Strășeni, str. Ștefan cel Mare și Sfînt nr. 98, bir. 5) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată la cererea cet. Gortolomei Alexandru.

Judecător Vasile Rusu

***

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Rivan Lux", pentru data de 14 decembrie 2009, ora 14.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 207) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SRL „Iunis-Grup" privind încasarea datoriei.

Judecător N. Plugari

***

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea reprezentantului SRL „Hidroconfort" și SRL „Vladiolis", pentru data de 10 decembrie 2009, ora 9,45, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 225) în calitate de pîrîți pe cauza civilă intentată de SRL „Agat-D".

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Iu. Țurcan

***

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului Î.I. „Poleacova Maria" cu sediul în Cahul, str. Ștefan cel Mare nr. 31, apt. (of) 61, pentru data de 16 decembrie 2009, ora 9.15, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 219) în calitate de pîrît pe cauza civiă intentată la cererea SRL „Vichivalcom". Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Z. Talpalaru

***

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Usatiuc Oxana, pentru data de 16 decembrie 2009, ora 16.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir.43) în calitate de reclamată pe cauza civilă la acțiunea reclamantului Usatiuc Iurii privind desfacerea căsătoriei.

Judecător A. Andronic

***

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Hadji-Muhamed Abdul Madjid, pentru data de 11 decembrie 2009, ora 9.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 307) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de Negrescu Tatiana privind decăderea din drepturile părintești.

Judecător Ina Dutca

Aniversări

Angela REVENCO, judecător CA Bălți – 40 de ani

Mult stimată doamnă Angela Revenco,

Vine o zi cînd sufletul învinge orice umbră de tristețe, cînd tot ce odinioară vi se părea dificil, dintr-o dată vi se pare incredibil de ușor.

Frumoasa vîrstă la care sînteți acum ne oferă oportunitatea de a vă adresa un cald și sincer mesaj de felicitare pentru tot ceea ce sînteți.

Munca, onestitatea, modestia, seriozitatea și profesionalismul sînt doar unele trăsături ce vă caracterizează.

Vă urăm multă sănătate, fericire, viață lungă și îmbelșugată, bunăstare și prosperare în familia dumneavoastră. Să vă bucurați și în continuare de respectul colegilor, de aprecierea criticilor corecți, de afecțiunea și dragostea celor dragi.

La mulți ani!

* * *

Marcel JUGANARI, judecător în cadrul Judecătoriei militare – 35 de ani

Mult stimate domnule Marcel Juganari,

Aniversarea frumoasei dumneavoastră vîrste este un minunat prilej pentru a vă aduce cele mai calde felicitări însoțite de cuvinte alese și sentimente de apreciere.

Avînd în suflet devotament și dragoste față de oameni, ați decis să vă dedicați nobilei munci de jurist. Și aceasta nu a fost o întîmplare, a fost un destin pe care îl urmați cu tenacitate pentru care este cazul să vă copleșească sentimentul de mîndrie în cel mai pozitiv sens.

Și pe bună dreptate este justificat gestul nostru de a vă dori, în această frumoasă zi, sănătate cît mai multă, perseverență, noi realizări în activitatea de promovare a idealurilor dreptății.

La mulți ani!

* * *

Zilele acestea și-au aniversat ziua de naștere Natalia Moldovanu, vicepreședinte CSJ; Olga Cojocaru, judecător Buiucani; Ala Cobăneanu, judecător CSJ; Silvia Gîrbu, judecător Buiucani; Stela Procopciuc, judecător CA Bălți; Aliona Donos, judecător Bălți; Mihail Drosu, judecător Buiucani; Vitalie Cotorobai, judecător Hîncești; Iurie Malcoci, procuror al raionului Hîncești; Natalia Bolgar, procuror al municipiului Comrat.

Mult stimați omagiați, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere și calde urări de sănătate. Apreciem străduința, devotamentul, abnegația, responsabilitatea cu care vă îndepliniți obligațiile.

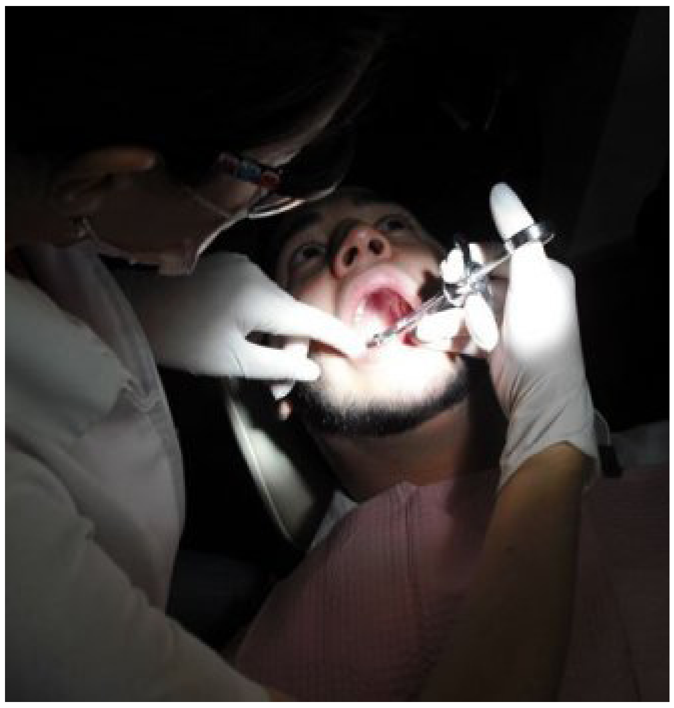
Vă dorim să aveți parte de acum încolo doar de împliniri și realizări care să vă întregească deplin fericirea.

La mulți ani!

Cu profund respect,
membrii Consiliului de administrație
al Uniunii Juriștilor,
***Echipa* Dreptul *și* Revista națională de drept**

Echipa redacției Vă adresează un Apel de unire și sprijin. Vă sîntem recunoscători că sînteți abonații noștri și susțineți ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor și vom rămîne alături de Dvs.

Cele mai mari fobii ale oamenilor

Aproape fiecare al zecelea pămîntean experimentează regulat o fobie care îi dă fiori. Pot fi experiențe banale pentru cei mai mulți dintre noi, însă pentru alții și simpla lor pronunțare reprezintă adevărate coșmare. Live Science a făcut un clasament al fricilor de care unii dintre noi nu pot nicicum scăpa.

Dentistul

Aproape 20% dintre americani se feresc să treacă prin cabinetele de stomatologie din motive de anxietate sau frică. Cauzele sînt multiple: simpla repulsie la vederea unui scaun de dentist, o experiență nefericită în trecut, frica de injecție sau sentimentul neputinței.

Cîinii

Cinofobia – frica extremă de cîini – nu ține adesea de dimensiunea patrupedului. Potrivit psihologilor, această frică este căpătată după ce persoanele în cauză au fost mușcate de un cîine sau au asistat la un caz în care altcineva a pățit așa ceva.

Zborul

25 de milioane de americani ar face orice numai să nu urce într-un avion. Teama este graduală, de la mici angoase învinse în cele din urmă, pînă la adevărate atacuri de panică, încadrate la aviofobie. Cauzele pentru acest comportament sînt, de regulă, două: frica unei prăbușiri sau claustrofobia, care poate antrena chiar și atacuri de panică. Cu toate acestea, șansele unui accident aviatic de-a lungul unei vieți sînt 1 la 20 000 față de 1 la 100 în cazul automobilelor.

Tunetele și fulgerele

De frica fenomenelor fizice asociate furtunilor, unii oameni ajung să se mute în zone cu climat mai prietenos. 73% dintre americani se înfricoșează atunci cînd vremea devine agitată. Mulți dintre cei cărora le intră frica în oase în astfel de momente nu au însă curajul să-și recunoască această slăbiciune.

Întunericul

Această teamă e specifică cu precădere copiilor, care ajung să dezvolte un întreg univers în jurul bau bau-ului. Hoți care se ivesc din beznă, răpitori sau necunoscuți ieșiți din dulap ca să le fure jucăriile sînt doar cîteva exemple care îi împietresc pe cei mici în vîrful patului. Netratată, nicto fobia poate rămîne o problemă chiar și la vîrsta adultă.

Înălțimile

Între 3 și 5% dintre oameni suferă de acrofobie, altfel spus au frică să privească în gol de la înălțime. Potrivit unor studii recente, pentru acrofobici clădirile par mai înalte cu pînă la 12 metri atunci cînd se află în vîrful lor.

Ceilalți oameni

Frica de a vorbi în public este resimțită de 15 milioane de oameni, spune Institutul American de Sănătate Mintală. Această teamă se poate agrava, fiind resimțită uneori și în alte contexte, precum mîncatul sau băutul de față cu alți oameni decît cei din propria familie.

Păianjenii și șerpii

Femeile sînt de patru ori mai predispuse decît bărbații la arahnofobie. Statistica poate avea o explicație evoluționistă, speculează anumiți oameni de știință: femeile dădeau peste astfel de vietăți destul de des în momentul în care adunau mîncare, iar reculul în fața lor le proteja atît pe ele, cît și pe copii. Bărbații trebuiau, în schimb, să-și asume mai frecvent diverse riscuri în activitățile de vînătoare.

Comunicarea prin e-mail ar putea dispărea peste 10 ani

Comunicarea prin e-mail a devenit foarte populară în ultimii 20 de ani în lume, însă evoluția Internetului ne face să credem că acesta ar putea dispărea în următorii 10 ani.

Previziunea se bazează pe faptul că tot mai mulți adolescenți utilizează twitter și Facebook pentru a comunica.

Profesorul Kent de la Universitatea Kent consideră că pentru majoritatea tinerilor, mesajele interactive sînt cele mai preferate, e-mailul fiind opțiunea persoanelor de vîrstă mijlocie și înaintată.

Chiar dacă milioane de căsuțe poștale continuă să se umple zilnic, experții sînt de părere că e-mailul moare încet, pentru că este prea lent, deloc eficient și la modă, așa cum era odată.

Twitterul este de preferat pentru că modul de comunicare este facil, la obiect și un mesaj poate ajunge la toate contactele în același timp, este de părere autorul raportului, profesorul britanic David Zeitlyn, de la Universitatea Kent.

Caleidoscop

S-a măritat cu iubitul ei mort de aproape un an

O femeie în vîrstă de 32 de ani, din Franța, s-a măritat cu iubitul ei, decedat în urmă cu un an. Magali Jaskiewicz și Jonathan George au plănuit să se căsătorească în noiembrie 2008, însă bărbatul a fost ucis cu două zile înainte de nuntă. Magali a decis să țină nunta, un an mai tîrziu, chiar dacă iubitul ei a fost lîngă ea doar în poză. 30 de membri ai familiei au participat la trista ceremonie.

În Codul civil francez există o secțiune în care se spune că sînt permise căsătoriile după moarte în cazul în care toate formalitățile pentru nuntă au fost îndeplinite înainte ca unul dintre parteneri să moară, inclusiv stabilirea datei. Femeia a dovedit autorităților că, împreună cu iubitul ei, împliniseră formalitățile necesare, că locuiau împreună din 2004 și aveau același cont în bancă. Mai mult de atît, ea își cumpărase deja rochia de mireasă pe care urma să o poarte.

Președintele Israelului a leșinat după un discurs

Președintele israelian Shimon Peres a leșinat, după ce și-a încheiat un discurs ținut la Tel Aviv.

Peres, în vîrstă de 86 de ani, a leșinat în timpul părții dedicate întrebărilor jurnaliștilor, de după discursul sau de la Rabin Center, din Tel Aviv, potrivit unui purtător de cuvînt al președinției israeliene, citat de CNN.

Shimon Peres și-a revenit în cîteva minute și a fost transportat la spital pentru investigații medicale.

FONDATORI:
Universitatea de Stat din Moldova, Uniunea Juriștilor din Moldova
Redactor-șef: Gheorghe AVORNIC

Reporteri: Irina BUREA, Stelina CIOBANU, Lilia STRÎMBANU, Laura DUMBRAVĂ
Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ
Redactor-stilizator: Gheorghe CHIRIȚĂ
Machetator: Maria BONDARI
Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacției:
MD 2009, Chișinău, str. A. Mateevici, 60, bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din str. Bănulescu-Bodoni. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.
DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641. BC Banca Socială. BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor publicate nu reflectă neapărat opinia redacției. Redacția nu corespondează cu cititorii, materialele autorilor nu se recenzează și nu se restituie.
Tiparul executat la tipografia "Prag-3".
Indice – 21596
Tiraj 4600
Com. 2361